

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 16925
Tarih: 17.02.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 17/02/2022 16:49
Sayı: E-120.10-
0969126

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adana'da çöp döküm alanlarında yapılan analizler sonucunda tespit edilen doğa kirliliğinin ve canlılar üzerindeki etkisinin araştırılması, söz konusu kirliliğin ve etkilerinin ortadan kaldırılması için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin plastik atık ithalatı, 2018 yılının başında Çin tarafından alınan yasak kararıyla beraber hızla artmış ve Türkiye, 2019 ve 2020 yılında Avrupa'dan gelen plastik atıkların en büyük alıcısı olmuştur. Ocak-Kasım 2021 arasında İngiltere, Türkiye'ye 117 bin 678 ton plastik atık ihraç etmiş ve İngiltere'den Türkiye'ye ihraç edilen karışık plastik atık hacmi, Mayıs 2021'de Türkiye'nin getirdiği atık ithalatına ilişkin kısıtlamanın ardından düşmeye başlamıştır. Ancak Temmuz 2021'den bu yana rakamların her ay giderek artmaktadır. 2021 yılının Kasım ayında ihracat toplamı 4126 ton ile 2021 yılı Temmuz ayı (484 ton) toplamının neredeyse on katı olarak gerçekleşmiştir.

Greenpeace Akdeniz Adana'nın verimli tarım, hayvancılık ve sulama arazileri içinde yer alan 5 farklı çöp döküm alanından toplanan toprak, kül, su ve tortu örneklerini hem Greenpeace Araştırma Laboratuvarlarında hem de bağımsız bir laboratuvar da bilim insanları tarafından incelemiştir. Analizler sonucunda Adana'da tespit edilen kirleticiler ve neden oldukları hastalıklar şöyle sıralanmıştır:

Dioksin ve furan: Tespit edilen dioksin ve furan isimli kanserojen maddelerin miktarı, kirletilmemiş toprak numunesinin 400 bin katıdır ve şimdiye kadar Türkiye'de toprakta rapor edilen en yüksek toksik düzeydir. Dioksin-furanlar anne karnındaki bebekler için toksik olabilir, tümörleri tetikleyebilir, hormon ve bağışıklık sistemlerini etkileyebilir.

Poliklorlu bifeniller (PCB'ler): Topraktaki poliklorlu bifenillerin (PCB'ler) toplam konsantrasyonu kontrol örneğinden 30 bin kat daha yüksektir. PCB'lere maruz kalmak embriyo ve fetüse zarar verebilir. Hormonlarda bozulmaya yol açabilen PCB'ler emzirme yoluyla anneden bebeğe geçebilir.

Metaller ve metaloidler: Alınan numuneler üzerinde 18 farklı metal ve metaloid türü araştırılmış ve insan sağlığı için pek çok zararı olduğu bilinen kurşun seviyesinin kontrol toprağından 15 kat ve yine insan için kanserojen olan kadmiyum seviyesinin de kontrol toprağından 30 kat yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Polisiklik aromatik hidrokarbonlar (PAH'ler): Adana'daki beş bölgenin dördünde yüksek oranda klorlu benzen bileşikleri tespit edilmiştir. Bu bileşiklerin bazıları kanı etkileyebilmekte, cilt lezyonlarına ve karaciğer hastalığına neden olabilmektedir. Bazı bölgelerde tespit edilen ve insan için kanserojen olduğu bilinen benzo(a)piren konsantrasyonu, Türkiye'de meskûn topraklar için izin verilen sınırın üzerinde çıkmıştır.

Plastik atıkların yasa dışı yakılması sonucu ortaya çıkan ağır metal, dioksin ve furan ve kalıcı organik kirleticilerin toprağı, suya, havaya ve besin zincirine karışarak kansere neden olabileceği ve insan sağlığı için de geri dönüşümü olmayan zararlar içerdiği bilinmektedir. Bu sebeplerle Adana'da çöp döküm alanlarında yapılan analizler sonucunda tespit edilen doğa kirliliğinin ve canlılar üzerindeki etkisinin araştırılması, söz konusu kirliliğin ve etkilerinin ortadan kaldırılması için yapılabileceklerin tespiti için bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	<i>Flanur</i>
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	<i>S. Dede</i>
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	<i>Altın</i>
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	<i>Habip</i>
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	<i>Oya</i>
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	<i>Nuran</i>
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	<i>Alıcan - Önlü</i>
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	<i>Hüseyin</i>
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	<i>Remziye</i>
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	<i>Ridvan</i>
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	<i>A. Koç</i>
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	<i>Ömer</i>
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	<i>Muazzez</i>
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	<i>Erdal</i>
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	<i>Zeynel</i>
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	<i>Dilşat</i>
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	<i>Hasan</i>
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	<i>Murat</i>
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	<i>Ali Kenanoğlu</i>